

Úvod do sociologie

Eva Šlesingerová
SOC701

Organizační záležitosti

- Podmínky pro získání kreditů
  - Průběžná práce
  - Závěrečná zkouška
- Kontakty

Průběžná práce:

Průběžná práce:

- odevzdání recenze na knihu v rozsahu 1000 slov:
- Berger, P.L. 2004. *Pozvání do sociologie*. Brno: Barister & Principal
- *nebo*
- Bauman, Z. 2003. *Modernita a holocaust*. Praha: Slon
- *nebo*
- Goffman, E. 1999. *Všichni hrajeme divadlo*. Praha: Ypsilon.

Závěrečná zkouška

- Podmínkou zapsání ke zkoušce: odevzdání průběžné práce
- Sada otevřených a uzavřených otázek
- Otázky: z povinné literatury:
  - A. Giddense: Sociologie

Forma hodnocení:

- Celkem je možno získat **50 bodů**.
- **Minimální počet bodů** pro absolvování kursu je **25**.
- (a) Body získané z průběžné písemné práce (maximálně 10 bodů) se započítávají do celkového hodnocení.
- (b) Písemná zkouška bude kombinací otevřených a uzavřených otázek. Maximální počet bodů ze závěrečné písemné zkoušky je 40.

Kontakty

- Eva Šlesingerová (eslesi@fss.muni.cz)
  - Místnost 349, pátek 13.30- 14.30
- Asistence: Barbara Haklová (haklova@fss.muni.cz)

Syllabus

- V Is MU

Vznik sociologie a povaha sociologického myšlení

- Dítě moderní doby
- Dítě tří revolucí:
  - Industriální (trh práce)
  - Demokratické (volební práva, tisk, média)
  - Osvícenství (odkouzlování světa, racionalizace)

Co je to věda?

„Naše diagnózy prozrazují povšechnost lékařské vědy, o nás neříkají nic. S hrůzou si uvědomuji, že nic, co je lidské, nelze přesně popsat“.

(György Konrád: *Spoluvinník*)

Věda versus jiné formy vědění:

- *Věda versus jiné formy vědění:*
  - *zdravý rozum, tradice, náboženství, magie, politika, ideologie*
  - Čím je vědění vědy specifické
  - Postoj k „pravdě“, metodě, předmětu zkoumání, „realitě“
  - Role modernity, odkouzlování vědění, racionální popis světa (Max Weber)

Přírodní vs. Sociální vědy

rozdíly

- PŘÍRODNÍ VĚDY: svět objektů (měřitelných, kvantifikovaných), ale např. teorie chaosu, nebo změna pozorovaného průběhem pozorování
- Metoda *falzifikace*: věda formuluje hypotézy, které je možno vyvrátit
  - Karl Popper: kritický realismus, induktivní metoda/verifikace nefunguje, nakonec vede do slepé uličky

Sociologie jako věda

- Sociologie vysvětluje sociální jevy jinými sociálními jevy
- Většina toho, co víme je založena na souhlasu a přesvědčení
- Přesvědčení často plyne z **tradice** (důvěra k tomu, co se říká dlouho, předává z generace na generaci) nebo **authority** (legitimizace skrze status nositele názoru)
- Spolehnutí se na vlastní zkušenost **ne vždy funguje**

Sociologie jako sociální věda

- „Člověk je bytostí, která je zachycena do sítě významů, kterou si sama vytvořila. Tuto síť můžeme považovat za kulturu. Její zkoumání proto není experimentální vědou, která hledá zákony, nýbrž vědou interpretující, která hledá významy“.
  - Clifford Geertz

Sociologie jako rozumějící sociální věda

- Kulturní slovník (Mart'an - Kanad'an):
  - Maska CO, Cimrmani, Studio kamarád (Jů a Hele), Vitacit, Pedro; vše, co nezachytí standardní slovník (anglicko-český)

Tělo a sociologická imaginace

- Antropolog Miner
- Nacirema
- "Body Ritual among the Nacirema"

Tělo a sociologická imaginace

- Tetování a sociální kontext

Tělo a sociologická imaginace

Tělo a sociologická imaginace

- Zdraví a nemoc

Biografie, Historie a sociologická imaginace

- Diskuse
- Sociologická imaginace
- Propojenost historie a biografie

